

KATALOGU I PROVIMIT

G J U H Ë R U S E

GJUHA E DYTË E HUAJ

PROVIMI I MATURËS NË GJIMNAZ

VITI SHKOLLOR 2010/2011

Katalogun e provimit e përgatitën:

Doc. dr. Ana Pejanoviq, Fakulteti Filozofik - Nikshiq
Mr. Mihail Hmellevski, Fakulteti Filozofik - Nikshiq
Mirolub Ralleviq, Enti për Shkollim - Podgoricë
Nevenka Obradoviq, Gjmnazi „Stojan Ceroviq“ - Nikshiq

Përktheu: Luigj Berisha

PËRMBAJTJA

1. Hyrje.....	4
2. Qëllimet e përgjithshme të provimit.....	5
3. Struktura e provimit ekstern.....	6
4. Programi i provimit.....	7
4.1. Temat.....	7
4.2. Përmbajtjet gjuhësore.....	7
4.3. Qëllimet e provimit.....	10
5. Shembulli i testit.....	11
Rregullat.....	11
1. Të dëgjuarit.....	12
2. Të lexuarit.....	14
3. Gramatika dhe leksiku.....	18
4. Të shkruarit.....	22
6. Zgjidhja e testit dhe mënyra e vlerësimit.....	24
7. Literatura.....	28

1. HYRJE

Matura Shtetërore në sistemin arsimor të Malit të Zi futet në vitin shkollor 2010/11 dhe paraqet kontrollimin ekstern të standardizuar të arritjeve shkollore të nxënësve në fund të arsimit katërvjeçar në gjimnaz. Në bazë të Ligjit për gjimnazin ("Fleta zyrtare e RMZ", nr. 64/02 e 28.11.2002, 49/07 e 10.08.2007 dhe 45/10 e 04.08.2010), Provimi i Maturës jepet në mënyrë ekstern (neni 38), kurse për përgatitjen e materialeve të provimit dhe zbatimin e procedurës së Maturës Shtetërore është e ngarkuar Qendra e Provimeve të Malit të Zi.

Katalogu i provimit hollësisht e përshkruan provimin ekstern nga gjuha ruse si gjuhë e dytë e huaj. Katalogu i provimit u kushtohet nxënësve dhe mësimeve të tyre.

Në katalogun e provimit janë dhënë qëllimet e përgjithshme të provimit, është përshkruar struktura e provimit dhe me formën e qëllimeve të provimit saktësisht është thënë përmbajtja e lëndës që i nënshtrohet provimit. Është ofruar edhe shembulli i testit me skemë për vlerësim .

2. QËLLIMET E PËRGJITHSHME TË PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë të bazuara në kompetencat gjuhësore që janë përkufizuar me programin e lëndës.

Zotërimi i mirë dhe cilësor i gjuhës ruse si gjuhë të huaj, nënkupton zotërimin e kompetencave të caktuara të cilat mund të dëshmohen dhe mund të zbatohen në praktikë. Nxënësit/et duhet të zotërojnë aftësitë vijuese:

- të kuptuarit (të kuptuarit e tekstit të shkruar dhe të kuptuarit sipas dëgjimit);
- të shkruarit (të shprehurit me shkrim);

Qëllimi kryesor është vërtetimi i njohurive gjuhësore dhe aftësia e përdorimit të gjuhës ruse në të gjitha veprimtaritë gjuhësore. Kjo nënkupton:

- përvetësimin e aftësive gjuhësore: të kuptuarit e paraqitjeve me gojë dhe me shkrim, të shprehurit me shkrim, përkthimin nga gjuha ruse në gjuhën amtare dhe anasjelltas;
- njohja e kulturës, letërsisë dhe qytetërimit të Rusisë, mënyrës së jetës së atjeshme;
- aftësia e dhënies së informacioneve për veten, vendin tonë, bukuritë e tij natyrore dhe arritjet e tij kulturore e historike;
- njohja e normave sociokulturore, nga të cilat varet përdorimi i konstrukteve gjuhësore dhe të cilat i mundësojnë nxënësit/es që të reagojë në mënyrë të duhur në kushte konkrete.

3. STRUKTURA E PROVIMIT

Pjesa me shkrim e testit nga gjuha e huaj përfshin katër fusha: të dëgjuarit, të lexuarit, gramatika e leksiku dhe të shkruarit. Pa marrë parasysh në numrin e pyetjeve, çdo fushë sjell numër të njëjtë të pikëve nga gjithsej 100 pikë.

Pjesa	Fusha /koha	Përmbajtja	Tipi i detyrave	Merr pjesë në test
1	Të dëgjuarit 15 minuta	2 detyra → dialogu → paraqitja	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me përgjigje të shkurtër	25%
2	Të lexuarit 30 minuta	2 detyra → tekstet deri në 800 fjalë (letra, broshura, artikulli gazetaresk, reportazhi)	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me bashkim → radhitje → me përgjigje të shkurtër	25%
3	Gramatika e leksiku 30 minuta	3-4 detyra → Gramatika → leksiku	→ cloze testi i tipit të mbyllur → cloze testi i tipit të hapur → transformimi i fjalive → ndërtimi i fjalëve	25%
4	Të shkruarit 45 minuta	2 detyra → mesazhi i shkurtër (40-50 fjalë) → të shkruarit e hartimit (100-120 fjalë)	→ mesazhi me e - mail → letra zyrtare dhe jozyrtare, artikulli, raporti, tregimi, eseja, hartimi në të cilin shpreh argumente pro dhe kundër ndonjë pikëpamjeje	25%

4. PROGRAMI I PROVIMIT

4.1. TEMAT

1. Familja, shtëpia dhe mjedisi
2. Raportet në familje dhe shoqëri
3. Koha e lirë dhe argëtimi
4. Arsimimi
5. Të ushqyerit
6. Shëndeti
7. Blerja
8. Udhëtimet
9. Veprimtaritë shërbyese
10. Ngjarjet aktuale dhe shoqëria
11. Klima dhe kushtet kohore

4.2. PËRMBAJTJET GJUHËSORE

ОРФОГРАФИЯ

- Русский алфавит (азбука).
- Написание русских букв, отсутствующих в русской кириллице.
- Правильное употребление знаков препинания.
- Слоговое деление.
- Правила переноса слов.
- Правописание приставок.
- Употребление заглавных букв.
- Пунктуация.
- Правописание слов с **ь** и **ъ**.
- Написание двойных согласных.
- Правила постановки запятой.
- Передача русских слов латинским шрифтом.

МОРФОЛОГИЯ

ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ

- Разряды: нарицательные и собственные существительные, конкретные и отвлечённые, собирательные и вещественные (одушевлённые и неодушевлённые).
- Категории: род, число, падеж.
- Основные типы склонения существительных.
- Первое склонение. Второе склонение. Третье склонение.
- Синтаксическая функция имён существительных.
- Беглые гласные при склонении существительных.
- Окончание **-у (-ю)** в предложном падеже единственного числа имён существительных мужского рода.
- Окончание **-у (-ю)** в родительном падеже единственного числа имён существительных мужского рода на согласный.
- Имена существительные среднего рода на **-ие, -мя**.
- Имена существительные женского рода на **-ия, -ья**.
- Именительный падеж множественного числа на **-а (-я), -ья, -е**.
- Нулевое окончание в родительном падеже множественного числа имён существительных мужского рода.
- Singularia tantum i pluralia tantum.

- Географические наименования.
- Имена существительные общего рода.
- Несклоняемые существительные.
- Переход прилагательных и причастий в существительные (субстантивация).
- Уменьшительно-ласкательные существительные.
- Сложносокращённые существительные.

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ

- Разряды: качественные, относительные, притяжательные прилагательные.
- Категории: род, число, падеж.
- Склонение притяжательных прилагательных типа *лисий*.
- Полная и краткая формы прилагательных.
- Степени сравнения прилагательных.
- Управление прилагательных.
- Адъективация.

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ

- Количественные числительные от 1 до 1000 и их употребление.
- Обозначение времени (по часам) в официальном и разговорном стиле.
- Порядковые числительные.
- Собирательные числительные.
- Числительные *полтора*, *полтора́ста*.
- Сочетания с *пол-*, *пол-*.

МЕСТОИМЕНИЕ

- Разряды: личные местоимения: *я, ты, он, она, оно, мы, вы, они*.
- Притяжательные местоимения *мой, наш, твой, ваш, его, её, их*.
- Указательные местоимения *этот, тот, такой*.
- Определительные местоимения.
- Отрицательные местоимения.
- Неопределённые местоимения.

ГЛАГОЛ

- Неопределённая форма глагола.
- Спряжение глаголов.
- Изъявительное наклонение (настоящее время, прошедшее время, будущее время).
- Чередование согласных в настоящем и простом будущем времени.
- Образование видовых пар с помощью приставок и суффиксов.
- Супплетивное образование видовых пар.
- Двувидовые глаголы.
- Особенности образования прошедшего времени.
- Повелительное наклонение.
- Возвратные глаголы (в сравнении с сербским).
- Глаголы движения.
- Приставочные глаголы движения.
- Глаголы движения в переносном значении.
- Безличные глаголы.
- Переходные и непереходные глаголы.
- Причастия.
- Действительный и страдательный залог.
- Деепричастие.
- Управление глаголов.

НАРЕЧИЕ

- Определительные и обстоятельственные наречия.
- Степени сравнения наречий.

ПРЕДЛОГ

- Наиболее употребительные предлоги.

СОЮЗ

- Сочинительные и подчинительные союзы.

СИНТАКСИС

- Классификация предложений по модальности (утвердительные, отрицательные, вопросительные).
- Классификация предложений по структуре (нераспространённые, распространённые, сложные).
- Члены предложения. Главные и второстепенные члены предложения.
- Подлежащее.
- Сказуемое. Глагольное и именное сказуемое без связки и со связкой.
- Дополнение (прямое и косвенное).
- Обстоятельство места, времени, меры и степени, образа действия, причины, цели и условия.
- Определение (согласованное и несогласованное).
- Действительный и страдательный обороты. Трансформация действительного оборота в страдательный.
- Утвердительные и отрицательные предложения.
- Вопросительные предложения.
- Односоставные предложения (определённо-личные, неопределённо-личные, безличные).
- Сложносочинённые предложения (соединительные, противительные, разделительные).
- Сложноподчинённые предложения с придаточными определительными, места, времени, цели, образа действия, уступительными и условными.

4.3. QËLLIMET E PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë përkufizuar në bazë të mënyrës së detyrueshme të kontrollimit të dijes dhe standardeve arsimore, kurse përfshijnë shkathtësitë e të dëgjuarit, të lexuarit dhe të shkruarit si dhe gramatikën e leksikun.

TË DËGJUARIT

Duke dëgjuar llojet e ndryshme të teksteve të folurit autentik siç janë udhëzimet, lajmet, lajmërimet, shpalljet, raportet, komentimet, fjalimet, tregimet, bisedat joformale, intervistat, diskutimet nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i kuptojë idetë kryesore të tekstit që dëgjon,
- t'i kuptojë disa informata, eksplicite ose implicite,
- t'i vërejë qëndrimet, idetë, mendimet dhe emocionet,
- ta dallojë regjistrin.

TË LEXUARIT

Duke lexuar llojet e ndryshme të teksteve (letrat, broshurat, artikujt gazetaresk, reportazhet, tekstet letrare) nxënësi/ja është në gjendje:

- ta njohë llojin dhe dedikimin e tekstit,
- ta kuptojë esencën e tekstit si tërësi, si dhe lidhjet në mes të pjesëve të tij,
- ta gjejë informatën eksplicite të dhënë në tekst,
- ta kuptojë informatën implicite në tekst, respektivisht t'i njohë qëndrimet dhe emocionet të cilat nuk janë dhënë në mënyrë eksplicite,
- ta nxjerr përfundimin për domethënien e fjalës së panjohur nga konteksti.

TË SHKRUARIT

Nxënësi/ja është në gjendje:

- që në **interaksionin e shkruar** të shkruaj e-mailin, mesazhin, letrën zyrtare dhe letrën jozyrtare,
- që në **produktin e shkruar** të shkruaj rezymenë, artikullin, raportin, përshkrimin e njerëzve, vendeve, ngjarjeve dhe situatave, tregimin, hartimin në të cilin paraqet argumentet pro ose kundër ndonjë pikëpamjeje.

Gjatë kësaj pune nxënësi/ja

- shfrytëzon leksikun përkatës dhe gramatikën me shenja të pikësimit dhe drejtshkrim korrekt,
- bën strukturimin logjik të tekstit duke bashkuar qartë idetë me mjetet gjuhësore përkatëse,
- shfrytëzon regjistrin përkatës.

GRAMATIKA DHE LEKSIKU

Duke shfrytëzuar saktë shenjat e pikësimit dhe drejtshkrimin, nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i përdor strukturat gjuhësore gjegjëse në nivel të formave të fjalës, frazave, klauzave dhe fjalive,
- t'i përdor fjalët gjegjëse, frazat, idiomat dhe kolokimet.

5. SHEMBULLI I TESTIT

RREGULLAT

Provimi nga gjuha e huaj do të mbahet në kushte të njëjta dhe në mënyrë të njëjtë për të gjithë nxënësit e klasës së katërt të gjimnazit.

Materiali i provimit do të paktohet në zarfe të veçanta dhe të sigurta, të cilat do të hapen para nxënësve menjëherë para fillimit të provimit.

Në provim nuk lejohet

- prezantimi i rrejshëm
- hapja e detyrave të provimit para kohës së lejuar
- pengimi i nxënësve tjerë
- përshkrimi nga nxënësi tjetër
- shfrytëzimi i mjeteve të palejuara dhe telefonit celular
- shfrytëzimi i fjalorit
- dëmtimi i shifrës në librezën e testit
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit

Mjetet e lejuara: lapsi i thjeshtë dhe lapsi kimik/stilolapsi.

Punimi i nxënësit duhet të jetë i shkruar me laps kimik ose stilolaps.

Pas provimit, testet do të paktohen dhe do të kthehen në Qendrën e Provimeve, ku do të organizohet vlerësimi i tyre.

1. АУДИРОВАНИЕ

1.1 Прослушайте внимательно текст о Санкт-Петербурге и отметьте, правильны или неправильны предложенные фразы.

	ПРАВИЛЬНО	НЕПРАВИЛЬНО
1. Санкт-Петербург много раз менял своё название.	☐	☐
2. В разговорном языке город часто называют Петроградом.	☐	☐
3. Город получил название в честь русского императора Петра I.	☐	☐
4. В Петербурге, как и в Венеции, мало каналов, островов, мостов.	☐	☐
5. В начале XX века Петербург всё чаще стали называть северной столицей.	☐	☐

Рекомендации:

- Каждый текст вы будете прослушивать по два раза.
- Перед первым прослушиванием у вас будет достаточно времени, чтобы прочитать вопросы. Подчеркните ключевые слова в вопросе. Во время первого прослушивания ответьте на более легкие вопросы.
- Во время второго прослушивания ответьте на остальные вопросы.
- После второго прослушивания у вас будет достаточно времени, чтобы проверить выполненное задание.

1.2 Прослушайте диалог между Анной и Михаилом и выберите правильный ответ: А, Б или В.

1. Михаил учится:

- А. на первом курсе
- Б. на втором курсе
- В. на третьем курсе

2. Михаил учится:

- А. на философском факультете
- Б. на историческом факультете
- В. на филологическом факультете

3. Что хотел изучать Михаил?

- А. литературу
- Б. философию
- В. историю

4. Много ли студентов, которые хотят поступить в университет?

- А. Михаил думает, что да
- Б. Михаил думает, что нет
- В. Михаил не знает

5. После разговора с Михаилом Анна решила:

- А. не поступать в университет
- Б. подумать один год
- В. попробовать поступить в университет

2. ЧТЕНИЕ

2.1 Прочитайте внимательно текст о главной площади Санкт-Петербурга и выберите правильный ответ: А, Б или В.

ГЛАВНАЯ ПЛОЩАДЬ ПЕТЕРБУРГА

Мы с вами находимся на главной площади Санкт-Петербурга – Дворцовой. Главным украшением Дворцовой площади, несомненно, является Зимний дворец – резиденция русских императоров. Царский дворец был построен по проекту итальянского архитектора Растрелли. Светло-зелёное здание украшено белыми колоннами, на крыше дворца – много скульптур и ваз.

Дворец служил царской резиденцией до революции 1917 года. В настоящее время в Зимнем дворце хранятся богатейшие коллекции картин и скульптур.

Зимний дворец – это первое здание, украсившее Дворцовую площадь. Его закончили в конце XVIII века, а в начале XIX века архитектор Карл Росси построил на Дворцовой площади еще и здание Главного штаба. Вот оно перед нами: большое светло-жёлтое здание с белыми колоннами. Росси остался доволен своим творением: «Зимний дворец – жемчужина, а Главный штаб – раковина, в которой находится эта жемчужина», – сказал он.

Давайте подойдём поближе. Видите, Главный штаб украшен Триумфальной аркой. Она посвящена победе русских в Отечественной войне 1812 года. Посмотрите внимательно: шесть коней везут богиню Победы. За спиной у неё крылья, а в руках – лавровый венок.

И ещё одна достопримечательность Дворцовой площади – Александровская колонна, созданная архитектором Огюстом Монферраном. Она тоже посвящена победе России над Наполеоном. Александровская колонна представляет собой огромный монолит. Ее вес – около 600 тонн, а высота – 47,5 метра. Это самая высокая колонна в мире: она выше Вандомской колонны в Париже и колонны Траяна в Риме. Трудно себе представить, что в начале XIX века можно было построить такое тяжёлое и сложное сооружение. Огромный гранитный монолит за два часа подняли на пьедестал две с половиной тысячи человек. Колонна ничем не прикреплена к постаменту и держится за счёт своего веса. Поэтому петербуржцы довольно долго не гуляли вокруг колонны, боясь, что она упадёт.

Колонна заканчивается фигурой ангела с крестом: ангел убивает крестом змею – символ победы добра над злом.

(Адаптированный текст из путеводителя по Санкт-Петербургу)

1. Главным украшением Дворцовой площади является:

- А. Триумфальная арка;
- Б. Главный штаб;
- В. Зимний дворец.

2. Зимний дворец служил

- А. музеем;
- Б. царской резиденцией;
- В. картинной галереей.

3. Чем украшено здание Зимнего дворца?
 - А. белыми колоннами, скульптурами и вазами;
 - Б. золотом и серебром;
 - В. картинами и скульптурами.

4. Здание Генерального штаба было возведено
 - А. Франческо Растрелли;
 - Б. Огюстом Монферраном;
 - В. Карлом Росси.

5. Триумфальная арка Генерального штаба символизирует победу русских в войне
 - А. со Швецией;
 - Б. с Францией;
 - В. с Германией.

6. Александровскую колонну на Дворцовой площади возвёл
 - А. Андреян Захаров;
 - Б. Огюст Монферран;
 - В. Этьен Фальконе

7. Александровская колонна
 - А. самая высокая в мире;
 - Б. ниже Вандомской колонны в Париже;
 - В. ниже колонны Траяна в Риме.

8. Чем прикреплена Александровская колонна к постаменту?
 - А. цементом;
 - Б. ничем;
 - В. металлической конструкцией.

9. Что является символом победы добра над злом на Александровской колонне?
 - А. лавровый венок;
 - Б. фигура богини Победы;
 - В. фигура ангела.

3.2 Прочитайте внимательно текст о русской кухне и выберите правильный ответ: А, Б или В.

О русской кухне

У каждого народа существуют свои особенности питания. Они связаны с географическим положением, вероисповеданием, экономикой.

Одной из особенностей русской кухни является обилие закусок, как горячих, так и холодных. Закуски – это кушанья, с которых начинается обед или ужин. Закусками могут быть сыры, колбасы, мясные копчёности, салаты, различные соленья, маринады, бутерброды. Особенно много закусок готовится к праздничному обеду. А праздничный ужин может состоять из одних закусочных блюд.

Традиционный обычный русский обед состоит из трёх блюд. В начале обеда к столу подают закуски: обычно это салаты или винегрет. Винегрет – это блюдо из отварной свёклы, картофеля, солёных и свежих огурцов с растительным маслом. Очень популярен в России салат, который можно встретить под названием „оливье”, салат „столичный” или салат мясной. У нас этот салат встречается под названием „Руска салата”. Это самое популярное новогоднее блюдо как в России, так и в Черногории.

Самое распространённое первое блюдо в России – это щи из квашеной капусты. О древности этого блюда свидетельствует пословица „Щи да каша – пища наша”. Кроме щей русские обожают борщ, солянку и рассольник. В жару часто едят холодную окрошку на квасе. Супы русской кухни обычно густые, с большим количеством мяса.

После супа подают второе блюдо. Чаще всего мясное или рыбное. На гарнир может быть рис, макароны, гречневая каша, тушёные овощи и, конечно же, картошка – варёная, жареная или фри. Картофель в России относится к основным продуктам питания. Известно более тысячи блюд, которые можно из него приготовить.

Говоря о русской кухне, нельзя не вспомнить о пельменях. Пельмени любят во всей России, но особенной любовью они пользуются у жителей Урала и Сибири. Пельмени готовят из теста, а внутрь кладут мясо. Пельмени можно есть на первое с бульоном и на второе – со сметаной, с маслом, с уксусом или с кетчупом. Традиционная начинка для пельменей должна быть приготовлена из трёх сортов мяса: говядины, свинины и баранины.

Для русской кухни характерно обилие мучных блюд. Это различные пироги, пирожки, блины. Раньше на Руси ни один праздник не проходил без пирогов. Пироги пекутся самых разных размеров, открытые и закрытые – с мясом, рыбой, капустой, яйцами, грибами, яблоками или вишнями.

На десерт подаётся чай или кофе с конфетами, печеньем или пирожными.

(Адаптированный текст из учебника «Русский язык для иностранцев»)

1. Закуски подают:

- А. перед обедом;
- Б. после обеда;
- В. после ужина.

2. Винегрет заливают

- А. майонезом;
- Б. сметаной;
- В. растительным маслом.

3. То, что в Черногории называется «Руска салата», в России это
- А. винегрет;
 - Б. оливье;
 - В. пельмени.
4. Что русские чаще всего едят на первое:
- А. супы;
 - Б. овощи;
 - В. рыбу.
5. Традиционная начинка для пельменей – это:
- А. сметана с маслом;
 - Б. фрукты;
 - В. мясо.
6. Из чего делают пироги, пирожки и блины?
- А. из картофеля;
 - Б. из муки;
 - В. из трех сортов мяса: говядины, свинины и баранины.
7. Печенье и пирожные подают:
- А. на десерт;
 - Б. как закуску;
 - В. на первое.
8. Когда русские едят окрошку на квасе:
- А. в морозы;
 - Б. в жару;
 - В. только на праздник.

3. ЛЕКСИКА И ГРАММАТИКА

3.1 Прочитайте текст и выберите правильный ответ.

Меня зовут Кирилл. Моя фамилия Антонов. Я студент третьего курса 1..... факультета. У меня большая семья. Под одной крышей живут четыре 2..... Все мы очень разные по характеру, и тем не менее живём мы дружно и стараемся поддерживать 3..... в трудные минуты.

Мои родители – люди среднего возраста. Маме 50 лет, хотя выглядит она не больше, чем на 40. У неё тёмно-русые густые волосы, и она 4..... короткую стрижку. У мамы правильные черты лица, а 5..... голубые глаза всегда мило улыбаются.

Отец и мать одногодки, но он выглядит 6..... своих лет. Может быть, потому что в последние годы он потолстел и полысел. Мне кажется, что брак моих родителей счастливый.

Я не единственный ребёнок в семье. У меня есть две сестры (они близнецы) и младший брат. Сёстрам по 26 лет. У одной из них, Ларисы, жизнь сложилась плохо. Её брак оказался неудачным: 7..... 3 года после свадьбы муж оставил её и ушел к другой женщине.

Вторая сестра, Катя, живёт отдельно со своим молодым человеком Игорем. Моему младшему брату Олегу 14 лет. Он на 6 лет моложе меня, но уже почти догнал меня ростом. Он вылитый отец не только по внешности, но и по характеру. Широкоплечий, высокий, крепкий, большеглазый, и как отец серьёзный, упорный, обладающий сильной волей. 8..... необыкновенные способности к математике, и он уже два раза выигрывал математическую олимпиаду в своей возрастной категории. Олег – любимец бабушки.

Вот так живут под одной крышей четыре поколения моей семьи.

1.	А на экономическом факультете	Б в экономическом	В экономического факультета
2.	А поколение	Б поколения	В поколении
3.	А себя	Б друг друга	В один другого
4.	А носит	Б причёсывает	В делает
5.	А ей	Б её	В ней
6.	А старше	Б старше	В по-старому
7.	А после	Б за	В через
8.	А он отличается	Б он обладает	В у него

3.2 Прочитайте текст и выберите правильный ответ: А, Б, В и Г.

«Дом книги» в Петербурге

Многие жители Санкт-Петербурга хорошо знают большой книжный магазин «Дом книги»(1).

Здесь можно купить книги по всем гуманитарным наукам, по искусству и, конечно, художественную и детскую литературу. Среди(2)

вы найдете последние новинки и классику. Сорок тысяч названий книг одновременно стоят(3)

магазина. Вы можете прийти сюда и выбрать нужную(4)

книгу. А также можно позвонить(5) и узнать, имеется ли нужная вам книга.

Магазин торгует книгами на русском языке, но в специальном отделе вы увидите двуязычные словари и учебники(6).

А туристы, которые приехали в Санкт-Петербург, на первом этаже магазина могут купить несколько(7).

1.	А на Невском проспекте	Б на Невский проспект	В по Невскому проспекту	Г в Невском проспекте
2.	А эти книги	Б этих книг	В этим книгам	Г этими книгами
3.	А на полках	Б в полках	В на полки	Г в полки
4.	А вас	Б вами	В вы	Г вам
5.	А с телефоном	Б по телефону	В в телефоне	Г на телефоне
6.	А об иностранных языках	Б иностранным языкам	В по иностранным языкам	Г с иностранными языками
7.	А сувениров и украшений	Б сувениры и украшения	В сувенирами и украшениями	Г с сувенирами и украшениями

3.3 Выберите правильный вариант: А, Б или В

Утром пятнадцатого августа мы.....(1) в Москву. Когда мы(2) из поезда, к нам.....(3) наш друг, который встречал нас на вокзале. Вместе с ним на автобусе мы(4) в гостиницу. Там мы оставили свои вещи и пошли осматривать город. Москва нам очень понравилась. Вечером к нам в гостиницу(5) гости. Мы разговаривали, пели и танцевали. Гости (6) от нас очень поздно. Так.....(7) наш первый день в Москве.

1.	А ехали	Б приехали	В пришли
2.	А вошли	Б шли	В вышли
3.	А вошёл	Б подошёл	В ушёл
4.	А поехали	Б пошли	В пришли
5.	А прошли	Б вышли	В пришли
6.	А ушли	Б перешли	В пришли
7.	А пошёл	Б ушёл	В прошёл

3.4 Образуйте форму сравнительной степени и употребите в предложении:

1. Вчера дождь был (сильный), чем сегодня.
2. Сегодня было(холодно), чем вчера.
3. Новая машина Михаила(дорогой), чем машина Ивана.
4. Сегодня она чувствует себя (хорошо), чем вчера.

3.4 Выделенные слова замените причастным или деепричастным оборотом.

1. Она получила письмо от знакомого, который живет в Москве.
Она получила письмо от знакомого, в Москве.

2. Вы знаете журналиста, которого мы пригласили на вечер.
Вы знаете журналиста, на вечер.

3. Он всегда отвечает на письма, которые получает от подруги.
Он всегда отвечает на письма от подруги.

4. Когда я прочитаю книгу, я сдам ее в библиотеку.
..... книгу, я сдам ее в библиотеку.

4. ПИСЬМО

Задание 4.1.

Вы хотите познакомиться с молодым человеком или девушкой, чтобы переписываться с ним (с ней). Вам дали его (её) адрес. Напишите e-мэйл, предложите познакомиться и расскажите о себе: как Вас зовут, сколько Вам лет, кто Вы, откуда Вы, где Вы учились раньше, какие предметы Вы любили, где и когда Вы начали изучать русский язык, что Вы любите делать в свободное время.

Объясните, почему Вы пишете это письмо, что Вы хотите узнать об этом человеке, задайте ему (ей) вопросы и попросите написать Вам.

В Вашем письме должно быть 60 – 80 слов.

От кого:	
Кому:	
Тема:	
<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>	

Задание 4.2

Напишите письмо русскому другу или русской подруге о том, где и как Вы любите отдыхать и пригласите его/её в гости следующим летом в Черногорию.

- поприветствуйте друга/подругу, извинитесь, что давно не писали,
- расскажите, где Вы провели прошлое лето,
- расскажите ему/ей, почему именно туда Вы поехали, как Вам там понравилось, чем Вы там занимались,
- пригласите друга/подругу в следующем году провести лето в Черногории вместе с Вами,
- убедите его/её, что стоит приехать на отдых в Черногорию.

(В Вашем письме должно быть 100 – 120 слов)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Рекомендации:

- При написании письма необходимо руководствоваться предложенным выше планом, поскольку это будет влиять на оценку.
- Постарайтесь, чтобы ваше сочинение состояло из 100 - 120 слов. Если сочинение будет меньшего объема, оценка будет снижена, и наоборот, если сочинение слишком большое, то часть, превышающая заданный объем, оцениваться не будет.
- Первый вариант сочинения вы можете написать не сразу в тесте, а на черновик (вам будет дан чистый лист бумаги для этого), и только после этого конечный вариант можно переписать в тест.
- С целью соблюдения объективности оценивания не пишите в тесте своё имя и фамилию.

6. ZGJIDHJA E TESTIT DHE MËNYRA E VLERËSIMIT

TË DËGJUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 1.1.

1. ТАЧНО
2. НЕТАЧНО
3. НЕТАЧНО
4. НЕТАЧНО
5. ТАЧНО

Detyra 1.2

1. B
2. A
3. B
4. A
5. B

TË LEXUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 2.1

1. B
2. Б
3. A
4. B
5. Б
6. Б
7. A
8. Б
9. B

Detyra 2.2

1. A
2. B
3. Б
4. A
5. B
6. Б
7. A
8. Б

LESIKU DHE GRAMATIKA

Gjithsej 25 pikë

Detyra 3.1

1. B
2. Б
3. Б
4. A
5. Б
6. A
7. B
8. B

Detyra 3.2

1. A
2. Б
3. A
4. Г
5. Б
6. B
7. A

Detyra 3.3

1. Б
2. B
3. Б
4. A
5. B
6. A
7. B

Detyra 3.4

1. сильнее
2. холоднее
3. дороже
4. лучше

Detyra 3.5

1. живущего
2. приглашенного
3. получаемые
4. прочитав

Kriteri për vlerësimin e shkrimit – të e-mailit prej 30 deri në 50 fjalë

	PËRMBAJTJA	LEKSIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
QËLLIMI	Vlerësohet nëse → mesazhi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (mesazhit)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/ jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të → formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	3 → regjistri përkatës → fjalori përkatës → gabimet minimale (2 deri në 3)	2 → përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, numri i vogël i gabimeve	1 → lidhshmëria në nivel të tekstit → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
NUMRI I PIKËVE	1 → teksti i përgjigjet temës së dhënë, por i mungon deri gjysma e elementeve të dhëna; ose 20-30% e tekstit është i parëndësishëm për temën e dhënë	2 → kryesisht regjistri përkatës → shprehjet dhe frazat standarde /riprodhim, gabime gjatë përdorimit të gjuhës më të komplikuar → gabime të përkohshme në shkrim	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme → gabime të shumta (deri në 50%)	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta	0 → pakuptueshmëria → gabime të shumta (më tepër se 50%)	
		0 → pjesërisht regjistri përkatës (më tepër se 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta (më tepër se 50%) → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme		
	0 zbrazët/nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element i dhënë nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak se 50% e fjalëve të dhëna			

Kriteri për vlerësimin e shkrimit – të hartimit prej 100 deri në 120 fjalë

	PËRMBAJTJA	LESIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
GËLLIMI	Vlerësohet nëse → hartimi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (paragrafët , letra...)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/Jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të → formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	4 → regjistri përkatës dhe → fjalori përkatës me gabime minimale	4 → llojlojshmëria dhe përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, gati pa gabime	2 → lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe → llojlojshmëria e përdorimit të fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	1 → hartimi pjesërisht i përgjigjet temës së dhënë, por mungojnë deri në 50% të elementeve të dhënë ose gjysma e tekstit që nuk është me rëndësi ose → hartimi kryesisht i përgjigjet temës së dhënë por nuk është përdorur forma përkatëse (nuk ka paragrafe/fraza të mirësjelljes, përshëndetjeve në letër...) ose → mungon 30-50% e fjalëve	3 → kryesisht regjistri përkatës me përdorim të përkohshëm të formave të shkurtëra /gjuhës së folur (20% të heqjes dorë); fjalori i thjeshtë , i përshtatshëm me gabime të përkohshme në shkrim apo në zgjedhje të fjalëve (20%);	3 → përdorimi përkatës i strukturave gjuhësore me numër të vogël të gabimeve (deri në 20%)	1 →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit me palidhshmëri të përkohshme në nivel të paragrafëve ose →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe paragrafëve me përdorim të fjalëve dhe sintagmave themelore me të cilat bashkohen idetë
NUMRI I PIKËVE		2 → pjesërisht regjistri përkatës dhe/ose →përdorimi i kufizuar i fjalëve me gabime drejtshkrimore të shumta/të shpeshta (deri në 40%), kryesisht të kuptueshme	2 → përdorimi i strukturave standarde gjuhësore me gabime të përkohshme (deri në 30%), rrallë të pakuptueshme	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit dhe paragrafëve
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme me gabime të shumta (deri në 50%)	
		0 → regjistri jo përkatës dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta (më tepër se 50%), shpesh i pakuptueshëm → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme	0 → gabime të shumta (më tepër se 50%), pakuptueshmëria e shpeshtë	
	0 pikë			
	zbrazët /nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak fjalë se 50% nga numri i dhënë i fjalëve			

Testi i kuptimit të tekstit të dëgjuar – tekstet për dëgjim

TESTI 1.1

ВЕЛИКИЙ ГОРОД

Каждому большому городу есть, чем гордиться – историей или архитектурой, погодой или географией, правителями или жителями.

Санкт-Петербург и в этом смысле оригинален. О нём сказано больше, чем о каком-либо другом городе, стоит вспомнить только названия этого города, официальные и неофициальные. Город несколько раз менял своё название.

Основанный 27 мая 1703 года, он получил официальное название – Санкт-Петербург, что означает «город святого Петра». Так Пётр I назвал его в честь святого апостола Петра, одного из учеников Христа, которому Бог вручил ключи от рая.

В разговорном языке город часто называют Питером.

В августе 1914 года, во время Первой Мировой войны, он был переименован в Петроград.

С 26 января 1924 года город носил имя В.И. Ленина – Ленинград, а в 1991 году ему было возвращено его историческое название: Санкт-Петербург.

А знаете ли вы, сколько поэтических названий у Петербурга?

Например, – «Северная Венеция». В Петербурге, как и в Венеции, много каналов, островов, мостов. А в своё время в Петербурге, как и в Венеции, одним из средств сообщения между районами Петербурга были лодки. И сегодня на Неве можно увидеть много экскурсионных теплоходов и катеров.

Название «Северный Рим» возникло после разгрома русскими войсками армии Наполеона. Непобеждённую северную столицу стали сравнивать с «Вечным городом». Называли её так ещё и потому, что город в первой трети XIX века приобрёл прекрасный облик, когда его улицы, проспекты, набережные украсились величественными дворцами и общественными зданиями.

Петербург иногда называют «Северной Пальмирой». Напомним, что Пальмира возникла ещё до нашей эры в оазисе Сирийской пустыни. Этот город славился вечнозелёными пальмами. Наибольшего расцвета он достиг в III веке и поражал всех своими архитектурными шедеврами. Петербург и Пальмиру, несомненно, можно сравнивать.

В начале XX века Петербург всё чаще стали называть северной столицей России, а также культурной столицей, - потому что так велика его роль в жизни страны.

TESTI 1.2

Анна: - Простите, вы учитесь здесь?

Михаил: - Да, на третьем курсе.

Анна: - На историческом факультете?

Михаил: - Нет, на философском, а что?

Анна: - Вам нравится учиться?

Михаил: - Да, у нас интересно учиться. Я всегда хотел изучать философию.

Анна: - Скажите, пожалуйста, а трудно поступить на ваш факультет?

Михаил: - Надо сдать экзамены по истории, литературе, русскому и английскому языкам.

Анна: - А конкурс у вас большой?

Михаил: - Да, желающих поступить много. Но вы не бойтесь. Если вы хорошо учитесь, то успешно сдадите экзамены. Главное – быть уверенным.

Анна: - Большое спасибо, я попробую.

Михаил: - Не за что. Ни пуха, ни пера!

7. LITERATURA

Tekstet e zgjedhura për mësimdhënien e gjuhës ruse në gjimnaz.

FLETA PËR PËRGJIGJE

PROVIMI I MATURËS FLETA PËR PËRGJIGJE

Gjuhë ruse
gjuha e dytë e huaj

Shifra e nxënësit

Shëno kështu

1. Аудирование

Задание 1.1

	п.	н.
1.	☐	☐
2.	☐	☐
3.	☐	☐
4.	☐	☐
5.	☐	☐

Задание 1.2.

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

2. Чтение

Задание 2.1.

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐
9.	☐	☐	☐

Задание 2.2.

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐

3. Лексика и грамматика

Задание 3.1.

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐
8.	☐	☐	☐

Задание 3.2

	А.	Б.	В.	Г.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐	☐

Задание 3.3

	А.	Б.	В.
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐
7.	☐	☐	☐

qendra e provimeve
MASA E
VËRTETË E
NJOHURIVE

Vaka Đurovića bb, 81 000 Podgorica
ic@iccg.edu.me, www.iccg.edu.me